

Міністерство освіти і науки України
Запорізький національний університет

Р. В. Бараннік

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

до проведення бінарних практичних занять
у формі поліцейського квесту
для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра
спеціальності “Правоохоронна діяльність”
освітньо-професійної програми “Правоохоронна діяльність”

Затверджено вченою радою ЗНУ
Протокол № 5 від “25” листопада 2025р.

Запоріжжя
2025

УДК 351.74:623.44:378(072)
Б 241

Бараннік Р. В. Методичні рекомендації до проведення бінарних практичних занять у формі поліцейського квесту для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності “Правоохоронна діяльність” освітньо-професійної програми “Правоохоронна діяльність”. Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2025. 32 с.

У методичних рекомендаціях розкрито особливості організації бінарних практичних занять у формі поліцейського квесту для здобувачів спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність» на основі інтеграції правової, вогневої та спеціальної фізичної підготовки. Видання обґрунтовує педагогічні принципи таких занять, визначає їхню мету та організаційні вимоги, приділяючи значну увагу міждисциплінарній взаємодії викладачів і формуванню у студентів навичок комплексного аналізу службових ситуацій.

Матеріали містять описи етапів заняття, сценарії квестів, матриці оцінювання правомірності застосування сили та зброї, а також чек-листи для викладачів різних напрямів. Рекомендації стануть корисними для викладачів закладів вищої освіти та фахівців у системі службової підготовки працівників правоохоронних органів.

Рецензенти:

Солдатенко О.А., професор кафедри кримінального процесу Дніпровського державного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, професор;

Філей Ю.В., декан юридичного факультету Національного університету “Запорізька політехніка”, кандидат юридичних наук, професор.

Відповідальний за випуск

Р.В. Бараннік, кандидат юридичних наук, доцент, в.о. завідувача та доцент кафедри кримінального права та правоохоронної діяльності ЗНУ.

ЗМІСТ

Вступ.....	4
1. Загальні положення щодо організації бінарних практичних занять у формі поліцейського квесту.....	5
2. Мета і завдання проведення бінарних практичних занять у формі поліцейського квесту.....	6
3. Педагогічні принципи організації бінарних занять у системі професійної підготовки правоохоронців.....	8
4. Вимоги до організації та проведення бінарного практичного заняття у формі поліцейського квесту.....	10
5. Розподіл ролей між викладачами під час проведення бінарного практичного заняття.....	12
6. Етапи проведення бінарного практичного заняття у формі поліцейського квесту.....	14
7. Сценарії бінарних практичних занять у формі поліцейського квесту.....	17
7.1. Сценарій “Затримання озброєної особи”.....	17
7.2. Сценарій “Хибна загроза”.....	19
7.3. Сценарій “Активний нападник у громадському місці”.....	19
7.4. Сценарій “Втеча правопорушника”.....	20
7.5. Сценарій “Конфлікт у громадському місці”.....	20
8. Матриця прийняття рішення щодо застосування сили та вогнепальної зброї.....	21
9. Алгоритм прийняття рішення правоохоронцем у потенційно небезпечній ситуації.....	22
10. Чек-листи проведення бінарного практичного заняття.....	23
10.1. Чек-лист викладача дисциплін правового спрямування.....	24
10.2. Чек-лист викладача вогневої підготовки.....	24
10.3. Чек-лист викладача фізичної або спеціальної фізичної підготовки.....	25
11. Система оцінювання дій студентів.....	25
12. Методичні рекомендації викладачам щодо проведення бінарних практичних занять у формі поліцейського квесту.....	26
Висновки.....	28
Рекомендована література	29

ВСТУП

Сучасна система підготовки майбутніх працівників правоохоронних органів вимагає поєднання фундаментальних теоретичних знань із практичними навичками професійної діяльності. Умови реальної службової діяльності працівників правоохоронних органів характеризуються високим рівнем невизначеності, динамічністю обстановки, необхідністю оперативного прийняття рішень в екстремальних ситуаціях та підвищеною відповідальністю за наслідки таких рішень.

Особливе значення у професійній підготовці правоохоронців має формування здатності діяти у складних та потенційно небезпечних ситуаціях, що потребують одночасного застосування правових знань, фізичної підготовки, тактичного мислення та навичок безпечного поведіння зі спеціальними засобами і вогнепальною зброєю.

Традиційні форми навчання, які передбачають ізольоване викладання окремих навчальних дисциплін, не завжди дозволяють сформувати у здобувачів освіти комплексне професійне мислення. У реальних умовах службової діяльності працівник правоохоронного органу стикається з низкою завдань, які виникають одночасно і є різноплановими. Тож, більшість службових ситуацій вимагає одночасного застосування знань і навичок, отриманих у межах різних напрямів професійної підготовки.

Саме тому особливої актуальності набуває використання інтегрованих форм навчання, що дозволяють поєднувати різні елементи професійної підготовки в межах одного навчального заняття.

Однією з таких форм є бінарне практичне заняття, що проводиться викладачами двох різних галузевих дисциплін одного закладу вищої освіти. Такий формат дозволяє інтегрувати різні аспекти професійної підготовки та забезпечити формування у студентів цілісного уявлення про алгоритм дій правоохоронця в реальних службових ситуаціях.

Особливо ефективним є поєднання бінарної форми навчання з використанням методу ситуаційного моделювання, зокрема у формі поліцейського квесту.

Поліцейський квест являє собою інтерактивну форму практичного заняття, що базується на моделюванні службових ситуацій, максимально наближених до реальних умов діяльності правоохоронних органів. У межах такого заняття здобувачі освіти виконують роль учасників змодельованої події, аналізують обстановку, приймають рішення, взаємодіють між собою та відпрацьовують алгоритми службових дій.

Проведення бінарного заняття у формі поліцейського квесту створює унікальний педагогічний формат навчання, який дозволяє інтегрувати:

- правовий аналіз службових ситуацій;
- тактичні дії правоохоронців;
- фізичну та спеціальну фізичну підготовку;
- прийняття рішень щодо застосування заходів примусу.

У межах такого підходу практичне заняття проводиться за участю викладачів різних дисциплін професійної підготовки, зокрема:

- викладача спеціальної підготовки та оперативної тактики у діяльності правоохоронців;
- викладача вогневої підготовки;
- викладача фізичної та/або спеціальної фізичної підготовки.

Кожен із викладачів забезпечує розкриття відповідного аспекту службової діяльності правоохоронця, що дозволяє студентам комплексно оцінювати ситуацію та формувати алгоритм професійні поведінки.

Методичні рекомендації спрямовані на надання викладачам закладів вищої освіти практичного інструментарію для організації та проведення бінарних практичних занять у формі поліцейського квесту.

У рекомендаціях розглянуто педагогічні засади проведення таких занять, окреслено вимоги до їх організації, запропоновано алгоритм проведення заняття, сценарії моделювання службових ситуацій, систему оцінювання дій студентів тощо.

Запропонована методика може бути використана у закладах вищої освіти під час підготовки здобувачів освіти за спеціальністю **262 (К9) «Правоохоронна діяльність»**, а також у процесі службової підготовки працівників правоохоронних органів.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ БІНАРНИХ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ У ФОРМІ ПОЛІЦЕЙСЬКОГО КВЕСТУ

Бінарне заняття є однією з ефективних форм інтегрованого навчання, яка передбачає спільну організацію та проведення навчального заняття двома або більше викладачами, що представляють різні навчальні дисципліни.

У контексті підготовки майбутніх правоохоронців бінарні заняття набувають особливої значущості, оскільки дозволяють відтворювати комплексний характер реальної службової діяльності, де правові, тактичні та фізичні аспекти діяльності правоохоронця нерозривно пов'язані між собою.

Застосування бінарного формату навчання у поєднанні з елементами ситуаційного моделювання дозволяє створити навчальне середовище, максимально наближене до умов реальної професійної діяльності.

Бінарне практичне заняття у формі поліцейського квесту за заданими сценаріями сприяє інтегративному оволодінню студентами:

- загальними компетентностями (здатність застосувати знання у практичних ситуаціях (ЗК 1) та вчитися та оволодівати новими знаннями (ЗК5), здатність до адаптації та дії в новій ситуації (ЗК7); здатність приймати обґрунтовані рішення (ЗК8) та працювати в команді (ЗК9);

- спеціальними компетентностями (здатність правомірно застосовувати засоби фізичного впливу, спеціальні засоби та вогнепальну зброю, тактичні прийоми

з дотриманням стандартів особистої безпеки, а також надавати невідкладну, зокрема домедичну і медичну, допомогу (СК 14).

Зміст та методика проведення бінарного практичного заняття має сприяти набуттю студентами *навичок*: застосовування превентивних та примусових заходів, спрямованих на усунення загроз життю та здоров'ю фізичних осіб, публічному (громадському) порядку та безпеці, майну, законним Інтересам держави, які виникли (або можуть виникнути) внаслідок учинення кримінальних або адміністративних правопорушень (РН 16); вогнепальної зброї та спеціальних засобів (штатне та бойове озброєння), фізичної сили (РН 18); оцінювання оперативної (бойової) обстановки, рівень потенційних загроз та викликів, прогнозувати їх розвиток, застосовувати тактичні методи превентивного та силового втручання для запобігання та припинення правопорушень, усунення загроз внутрішньому безпековому середовищу, державному суверенітету та територіальній цілісності держави, у тому числі у взаємодії з іншими уповноваженими на це органами та громадою (РН 22).

Поєднання зазначених компонентів у межах одного навчального заняття дозволяє сформувати у студентів комплексне професійне мислення, що є необхідною передумовою ефективної службової діяльності.

Особливістю поліцейського квесту є використання ситуаційних сценаріїв, які моделюють реальні або максимально наближені до реальності службові події.

У межах таких сценаріїв студенти повинні:

- оцінити обстановку;
- визначити рівень небезпеки;
- обрати оптимальний алгоритм дій;
- взаємодіяти з іншими учасниками;
- прийняти рішення щодо застосування або незастосування сили.

Важливою складовою такого навчального формату є післясценарний аналіз, під час якого викладачі разом зі студентами аналізують правильність прийнятих рішень, відповідність дій вимогам законодавства та ефективність обраної тактики.

Таким чином, бінарне заняття у формі поліцейського квесту сприяє формуванню у майбутніх правоохоронців таких професійних якостей, як:

- здатність швидко оцінювати ситуацію;
- уміння діяти у команді;
- навички прийняття рішень в умовах стресу;
- відповідальність за наслідки власних дій.

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ ПРОВЕДЕННЯ БІНАРНИХ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ У ФОРМІ ПОЛІЦЕЙСЬКОГО КВЕСТУ

Метою проведення бінарних практичних занять у формі поліцейського квесту є формування у здобувачів освіти комплексних професійних компетентностей,

необхідних для ефективного виконання службових обов'язків у правоохоронних органах.

Такі заняття спрямовані на розвиток здатності майбутніх правоохоронців діяти в умовах невизначеності, обмеженого часу та підвищеної відповідальності за прийняті рішення.

Особливе значення при цьому має формування у студентів навичок комплексного аналізу службових ситуацій, що передбачає одночасне врахування правових, тактичних та фізичних аспектів діяльності правоохоронця.

У процесі виконання завдань поліцейського квесту здобувачі освіти мають можливість не лише застосовувати теоретичні знання, отримані під час вивчення різних навчальних дисциплін, але й відпрацьовувати практичні алгоритми службових дій.

Важливою метою таких занять є також формування у студентів **відповідального ставлення до застосування заходів примусу**, зокрема фізичної сили, спеціальних засобів та вогнепальної зброї.

Здобувачі освіти повинні усвідомлювати, що будь-яке рішення щодо застосування сили має прийматися виключно на підставі вимог законодавства, з урахуванням принципів необхідності, пропорційності та мінімізації шкоди.

Бінарні заняття у формі поліцейського квесту також спрямовані на розвиток навичок командної взаємодії, оскільки ефективність дій правоохоронців у реальних службових ситуаціях значною мірою залежить від здатності працювати у складі групи.

Основними завданнями проведення бінарних практичних занять у формі поліцейського квесту є:

1. Закріплення та поглиблення знань законодавства, що регулює діяльність правоохоронних органів.
2. Формування навичок оцінювання рівня небезпеки у службових ситуаціях.
3. Відпрацювання алгоритмів професійних дій правоохоронців.
4. Формування навичок прийняття рішень у складних та стресових ситуаціях.
5. Розвиток здатності діяти у команді та координувати власні дії з іншими працівниками правоохоронних органів.
6. Формування навичок безпечного поводження зі зброєю та спеціальними засобами.
7. Розвиток фізичної витривалості та здатності діяти в умовах фізичного навантаження.
8. Формування професійної відповідальності за прийняті рішення та їх можливі наслідки.

3. ПЕДАГОГІЧНІ ПРИНЦИПИ ОРГАНІЗАЦІЇ БІНАРНИХ ЗАНЯТЬ У СИСТЕМІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ПРАВООХОРОНЦІВ

Ефективність використання бінарних практичних занять у формі поліцейського квесту значною мірою залежить від дотримання певних педагогічних принципів, які визначають методичну логіку організації навчального процесу та забезпечують формування у здобувачів освіти необхідних професійних компетентностей.

Застосування таких занять у системі підготовки правоохоронців має ґрунтуватися на комплексному підході, що передбачає інтеграцію теоретичних знань, практичних навичок та професійного досвіду.

У цьому контексті особливого значення набувають наступні педагогічні принципи.

Принцип наближення навчання до реальних умов службової діяльності

Одним із ключових принципів проведення бінарних практичних занять у формі поліцейського квесту є принцип максимально можливого наближення навчального процесу до умов реальної професійної діяльності правоохоронців.

Практична діяльність працівників правоохоронних органів характеризується високим рівнем непередбачуваності, динамічністю розвитку подій та необхідністю прийняття рішень у ситуаціях, що можуть становити загрозу життю і здоров'ю людей.

Тому важливим завданням професійної підготовки є створення таких навчальних умов, які дозволяють моделювати реальні службові ситуації та відпрацьовувати алгоритми дій правоохоронців у безпечному навчальному середовищі.

Поліцейський квест як форма ситуаційного моделювання дозволяє створювати навчальні сценарії, що імітують типові ситуації службової діяльності правоохоронців, зокрема:

- реагування на повідомлення про правопорушення;
- затримання осіб, які можуть становити загрозу для громадян;
- припинення протиправних дій у громадських місцях;
- забезпечення безпеки громадян у ситуаціях підвищеного ризику.

Моделювання таких ситуацій сприяє формуванню у студентів професійного мислення та здатності діяти відповідно до вимог законодавства навіть у складних та стресових умовах.

Принцип міждисциплінарної інтеграції

Особливістю бінарних занять є поєднання у межах одного навчального заняття знань та навичок, отриманих під час вивчення різних навчальних дисциплін.

У підготовці майбутніх правоохоронців важливу роль відіграють такі складові професійної підготовки, як:

- правова підготовка;
- вогнева підготовка;

- фізична підготовка;
- спеціальна фізична підготовка.

Кожна з цих дисциплін формує окремі професійні компетентності, однак у реальній службовій діяльності вони не існують ізольовано.

Наприклад, під час затримання правопорушника правоохоронець повинен одночасно:

- оцінити правові підстави своїх дій;
- застосувати відповідні тактичні прийоми;
- забезпечити власну фізичну безпеку;
- у разі необхідності прийняти рішення щодо застосування сили або спеціальних засобів.

Саме тому інтеграція різних напрямів підготовки у межах одного навчального заняття дозволяє сформувати у студентів цілісне уявлення про алгоритм дій правоохоронця.

Принцип активної участі здобувачів освіти

Ефективність практичних занять значною мірою залежить від рівня залученості студентів до навчального процесу.

У традиційних формах навчання студенти часто виступають пасивними спостерігачами, які сприймають інформацію, що подається викладачем.

Натомість поліцейський квест передбачає активну участь здобувачів освіти у виконанні навчальних завдань.

У межах такого заняття студенти не лише аналізують змодельовану ситуацію, але й безпосередньо беруть участь у її розвитку, виконуючи різні ролі та приймаючи рішення щодо подальших дій.

Такий підхід сприяє:

- підвищенню мотивації до навчання;
- розвитку критичного мислення;
- формуванню практичних навичок професійної діяльності.

Принцип безпеки навчального процесу

Особливу увагу під час проведення практичних занять необхідно приділяти забезпеченню безпеки всіх учасників навчального процесу.

Під час виконання вправ, що передбачають використання навчальної зброї, спеціальних засобів або елементів фізичної підготовки, необхідно суворо дотримуватися встановлених правил безпеки.

Перед початком заняття викладачі повинні провести інструктаж щодо безпечного поводження зі зброєю, правил переміщення на навчальному полігоні та порядку виконання навчальних вправ.

Контроль за дотриманням правил безпеки є одним із ключових завдань викладачів, які проводять бінарне заняття.

Принцип рефлексії та аналізу дій

Важливою складовою бінарного заняття у формі поліцейського квесту є аналіз виконаних завдань.

Після завершення сценарію викладачі разом зі студентами повинні проаналізувати:

- правильність оцінювання ситуації;
- обґрунтованість прийнятих рішень;
- відповідність дій вимогам законодавства;
- ефективність тактичних прийомів.

Такий аналіз дозволяє не лише виявити допущені помилки, але й сформулювати у студентів здатність критично оцінювати власні дії та робити висновки для подальшого професійного розвитку.

4. ВИМОГИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ БІНАРНОГО ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ У ФОРМІ ПОЛІЦЕЙСЬКОГО КВЕСТУ

Організація бінарних практичних занять у формі поліцейського квесту потребує ретельної підготовки з боку викладачів та відповідного матеріально-технічного забезпечення. Оскільки такі заняття передбачають поєднання елементів правового аналізу, тактичних дій, фізичної підготовки та відпрацювання навичок безпечного поводження зі зброєю, їх проведення повинно здійснюватися у суворій відповідності до визначених організаційних вимог.

Належна організація заняття забезпечує не лише ефективність навчального процесу, але й безпеку всіх його учасників.

Вимоги до підготовки викладачів

Проведення бінарного заняття у формі поліцейського квесту передбачає спільну роботу кількох викладачів, кожен із яких відповідає за окремий аспект професійної підготовки.

До проведення таких занять доцільно залучати:

- викладача дисциплін правового спрямування (кримінального процесу, правоохоронної діяльності тощо);
- викладача вогневої підготовки;
- викладача фізичної або спеціальної фізичної підготовки.

Перед проведенням заняття викладачі повинні узгодити між собою:

- тему та навчальну мету заняття;
- сценарій поліцейського квесту;
- ролі учасників;
- порядок виконання навчальних завдань;
- критерії оцінювання дій студентів.

Особливо важливо забезпечити чітку координацію між викладачами, оскільки кожен із них повинен доповнювати роботу інших, формуючи у студентів комплексне розуміння змодельованої ситуації.

Вимоги до підготовки здобувачів освіти

Перед участю у бінарному занятті здобувачі освіти повинні мати базові знання та навички, отримані під час вивчення відповідних навчальних дисциплін.

Зокрема, студенти повинні:

- знати основні положення законодавства, що регулює діяльність правоохоронних органів;
- розуміти правові підстави застосування фізичної сили, спеціальних засобів та вогнепальної зброї;
- володіти базовими навичками безпечного поводження зі зброєю;
- мати відповідний рівень фізичної підготовки.

Перед початком заняття студенти повинні бути ознайомлені з правилами поведінки під час виконання навчальних вправ та вимогами безпеки.

Вимоги до місця проведення заняття

Бінарні практичні заняття у формі поліцейського квесту можуть проводитися у різних навчальних локаціях залежно від характеру змодельованої ситуації.

До таких локацій можуть належати:

- навчальні полігони;
- спортивні зали;
- спеціалізовані тактичні майданчики;
- територія навчального закладу;
- приміщення, які дозволяють моделювати різні службові ситуації.

Під час вибору місця проведення заняття необхідно враховувати можливість безпечного виконання навчальних вправ, достатній простір для переміщення учасників, а також можливість використання необхідного навчального обладнання.

Матеріально-технічне забезпечення заняття

Для проведення бінарного заняття у формі поліцейського квесту необхідно підготувати відповідне матеріально-технічне забезпечення.

До основних навчальних засобів можуть належати:

- навчальна або макетна зброя;
- мішені;
- муляжі предметів;
- засоби індивідуального захисту;
- засоби зв'язку;
- картки із сценаріями ситуацій;
- елементи умовного середовища (перешкоди, укриття, маркери зон тощо).

Використання таких засобів дозволяє підвищити рівень реалістичності навчальних сценаріїв та створити умови для ефективного відпрацювання практичних навичок.

Забезпечення безпеки під час проведення заняття

Оскільки під час проведення поліцейського квесту можуть використовуватися елементи фізичної підготовки та навчальна зброя, питання безпеки є одним із пріоритетних.

Перед початком заняття викладачі повинні:

- провести інструктаж з техніки безпеки;
- перевірити технічний стан навчального обладнання;
- переконатися у готовності місця проведення заняття;
- визначити безпечні зони для виконання навчальних вправ.

Під час проведення заняття викладачі повинні постійно контролювати дії студентів та негайно припинити виконання вправ у разі виникнення потенційно небезпечної ситуації.

Дотримання вимог безпеки є обов'язковою умовою проведення будь-яких практичних занять, що передбачають елементи фізичної активності або використання навчальної зброї.

5. РОЗПОДІЛ РОЛЕЙ МІЖ ВИКЛАДАЧАМИ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ БІНАРНИХ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Ефективність проведення бінарних практичних занять у формі поліцейського квесту значною мірою залежить від чіткої координації дій викладачів, які беруть участь у навчальному процесі.

Особливістю бінарного формату навчання є те, що заняття проводиться кількома викладачами, які представляють різні напрями професійної підготовки правоохоронців. Кожен із викладачів відповідає за розкриття певного аспекту службової діяльності, що дозволяє забезпечити комплексний підхід до формування професійних компетентностей майбутніх правоохоронців.

У межах бінарного практичного заняття у формі поліцейського квесту доцільно залучати викладачів таких дисциплін:

- дисциплін правового спрямування;
- вогневої підготовки;
- фізичної підготовки або спеціальної фізичної підготовки.

Координація їхньої діяльності повинна здійснюватися таким чином, щоб кожен із викладачів доповнював роботу інших, формуючи у студентів цілісне уявлення про алгоритм дій правоохоронця у конкретній службовій ситуації.

Роль викладача дисциплін правового спрямування

Викладач дисциплін правового спрямування виконує ключову функцію у формуванні правової основи професійних дій правоохоронця.

Його основним завданням є формування у здобувачів освіти розуміння правових меж застосування заходів державного примусу, а також відповідальності за прийняті рішення.

У межах бінарного заняття викладач правового блоку:

- формулює правовий контекст змодельованої ситуації;
- пояснює правові підстави можливих дій правоохоронців;
- звертає увагу студентів на вимоги законодавства; аналізує правомірність прийнятих рішень.

Під час обговорення результатів виконання сценарію саме викладач правового блоку здійснює правову оцінку дій студентів, пояснює можливі юридичні наслідки їхніх рішень та формує у студентів здатність діяти у межах правового поля.

Роль викладача вогневої підготовки

Викладач вогневої підготовки забезпечує формування у студентів практичних навичок безпечного поводження зі зброєю та правильного застосування вогнепальної зброї у службових ситуаціях.

У межах бінарного заняття його діяльність спрямована на:

- контроль за дотриманням правил безпечного поводження зі зброєю;
- пояснення тактичних аспектів застосування зброї;
- організацію виконання стрілецьких вправ;
- оцінювання правильності дій студентів під час використання зброї.

Особливу увагу викладач вогневої підготовки повинен приділяти питанням безпеки, оскільки навіть під час використання навчальної або макетної зброї необхідно суворо дотримуватися встановлених правил поводження зі зброєю.

Крім того, викладач вогневої підготовки пояснює студентам тактичні особливості застосування зброї у різних ситуаціях, зокрема:

- вибір позиції;
- використання укриттів;
- контроль секторів;
- взаємодію з напарником.

Роль викладача фізичної або спеціальної фізичної підготовки

Фізична підготовка є важливою складовою професійної підготовки правоохоронців, оскільки більшість службових ситуацій пов'язана з необхідністю виконання фізичних дій, зокрема затримання правопорушників, подолання перешкод, переміщення у складних умовах тощо.

Викладач фізичної або спеціальної фізичної підготовки відповідає за відпрацювання студентами таких елементів професійної діяльності, як:

- переміщення у тактичному середовищі;

- використання укриттів;
- застосування прийомів самозахисту;
- затримання правопорушника.

У межах поліцейського квесту викладач фізичної підготовки також контролює правильність виконання фізичних вправ та забезпечує дотримання правил безпеки під час виконання елементів спеціальної фізичної підготовки.

Координація діяльності викладачів

Важливою умовою ефективного проведення бінарного заняття є узгодженість дій усіх викладачів, які беруть участь у його проведенні.

Перед початком заняття викладачі повинні узгодити між собою:

- сценарій навчальної ситуації;
- послідовність виконання завдань;
- розподіл функцій між викладачами;
- критерії оцінювання дій студентів.

Під час проведення заняття кожен із викладачів виконує свою функцію, однак усі вони працюють як єдина команда, спрямована на досягнення спільної навчальної мети.

Такий підхід дозволяє створити у студентів цілісне уявлення про алгоритм дій правоохоронця, а також сформувати здатність діяти у складних службових ситуаціях, що потребують комплексного застосування професійних знань та навичок.

6. ЕТАПИ ПРОВЕДЕННЯ БІНАРНОГО ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ У ФОРМІ ПОЛІЦЕЙСЬКОГО КВЕСТУ

Бінарне практичне заняття у формі поліцейського квесту має чітку структурну організацію, яка забезпечує послідовність навчального процесу та дозволяє ефективно поєднати теоретичні знання з практичними діями.

Як правило, тривалість такого заняття становить **80 хвилин**, що відповідає академічному формату практичних занять у закладах вищої освіти.

У структурі заняття доцільно виділяти кілька взаємопов'язаних етапів:

1. організаційно-підготовчий етап;
2. ознайомлення з фабулою сценарію;
3. виконання сценарію поліцейського квесту;
4. аналітично-рефлексивний етап;
5. підбиття підсумків заняття.

Кожен із зазначених етапів виконує важливу педагогічну функцію та спрямований на формування у студентів відповідних професійних компетентностей.

Організаційно-підготовчий етап (10 хв)

На початковому етапі заняття викладачі здійснюють організаційну підготовку студентів до виконання навчальних завдань.

Основними завданнями цього етапу є:

- ознайомлення студентів із темою заняття;
- формулювання навчальної мети;
- пояснення порядку виконання завдань;
- проведення інструктажу з техніки безпеки.

Викладач дисциплін правового спрямування коротко окреслює правовий контекст майбутнього заняття та звертає увагу студентів на правові підстави застосування заходів державного примусу.

Викладач вогневої підготовки проводить інструктаж щодо правил безпечного поводження зі зброєю, а також нагадує студентам основні вимоги щодо виконання стрілецьких вправ.

Викладач фізичної або спеціальної фізичної підготовки пояснює порядок виконання фізичних елементів сценарію та звертає увагу студентів на правила безпеки під час виконання фізичних вправ.

На цьому етапі також може здійснюватися **розподіл ролей між учасниками сценарію**, що дозволяє студентам краще зрозуміти свої завдання у змодельованій ситуації.

Ознайомлення з фабулою сценарію (10–15 хв)

На другому етапі заняття студентам пропонується ознайомитися зі змодельованою ситуацією, яка становить основу поліцейського квесту.

Викладачі представляють фабулу події, яка може включати:

- повідомлення про правопорушення;
- опис місця події;
- інформацію про можливих учасників ситуації;
- додаткові обставини, що можуть впливати на розвиток подій.

Після ознайомлення з фабулою студенти повинні:

- проаналізувати отриману інформацію;
- оцінити рівень потенційної небезпеки;
- визначити можливі варіанти розвитку подій;
- спланувати алгоритм своїх дій.

На цьому етапі викладачі можуть ставити студентам уточнюючі запитання, що стимулюють аналітичне мислення та допомагають їм краще зрозуміти зміст змодельованої ситуації.

Виконання сценарію поліцейського квесту (35–40 хв)

Цей етап є центральним у структурі заняття, оскільки саме під час виконання сценарію студенти мають можливість застосувати отримані знання та практичні навички.

У межах змодельованої ситуації студенти виконують роль працівників правоохоронних органів та повинні:

- оцінити обстановку на місці події;
- взаємодіяти між собою;
- приймати рішення щодо подальших дій;
- застосовувати відповідні тактичні прийоми;
- забезпечувати безпеку громадян.

Під час виконання сценарію викладачі виконують роль **спостерігачів та координаторів навчального процесу**.

Викладач правового блоку фіксує дії студентів з точки зору їх відповідності вимогам законодавства.

Викладач вогневої підготовки контролює правильність поведіння зі зброєю та оцінює тактичну доцільність її застосування.

Викладач фізичної підготовки звертає увагу на правильність виконання фізичних дій, переміщення та взаємодії між учасниками.

Залежно від розвитку ситуації викладачі можуть змінювати окремі елементи сценарію, створюючи для студентів додаткові навчальні виклики.

Аналітично-рефлексивний етап (20 хв)

Після завершення виконання сценарію відбувається детальний аналіз дій студентів.

Цей етап має надзвичайно важливе значення для формування професійного мислення майбутніх правоохоронців.

Під час аналізу обговорюються такі питання:

- чи була правильно оцінена ситуація;
- чи відповідали дії студентів вимогам законодавства;
- чи були обрані тактично правильні рішення;
- чи було забезпечено безпеку громадян.

Викладачі звертають увагу студентів на допущені помилки, пояснюють можливі наслідки таких помилок у реальних умовах службової діяльності та пропонують альтернативні алгоритми дій.

Важливою складовою цього етапу є **самооцінка студентів**, під час якої учасники сценарію аналізують власні дії та висловлюють пропозиції щодо їх удосконалення.

Підбиття підсумків заняття (5–10 хв)

На завершальному етапі заняття викладачі формулюють загальні висновки щодо виконання навчальних завдань.

Під час підбиття підсумків:

- оцінюється рівень підготовки студентів;
- визначаються основні досягнення та недоліки;
- надаються рекомендації щодо подальшого вдосконалення професійних навичок.

Викладачі можуть також наголосити на ключових навчальних моментах заняття, які мають особливе значення для майбутньої професійної діяльності правоохоронців.

7. СЦЕНАРІЇ БІНАРНИХ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ У ФОРМІ ПОЛІЦЕЙСЬКОГО КВЕСТУ

Використання сценаріїв ситуаційного моделювання є важливою складовою бінарних практичних занять у формі поліцейського квесту. Саме через сценарії створюється навчальне середовище, яке дозволяє відтворювати типові ситуації службової діяльності правоохоронців.

Сценарій поліцейського квесту являє собою змодельовану службову подію, що передбачає участь студентів у ролі працівників правоохоронних органів та інших учасників події. У межах сценарію студенти повинні оцінити ситуацію, прийняти відповідні рішення та виконати певні професійні дії.

Застосування таких сценаріїв дозволяє формувати у здобувачів освіти комплексні професійні компетентності, зокрема:

- здатність аналізувати обстановку;
- уміння швидко приймати рішення;
- навички командної взаємодії;
- здатність діяти відповідно до вимог законодавства.

Сценарії повинні бути максимально наближеними до реальних службових ситуацій, що можуть виникати у діяльності правоохоронних органів.

У межах бінарних практичних занять можуть використовуватися різні сценарії, серед яких найбільш ефективними є такі.

Сценарій 1 “Затримання озброєної особи”

Фабула ситуації

До чергової частини поліції надходить повідомлення від громадян про те, що у громадському місці перебуває особа, яка поводить себе агресивно та тримає в руках предмет, схожий на вогнепальну зброю.

За словами очевидців, невідома особа:

- голосно висловлює погрози;
- демонструє предмет, схожий на пістолет;
- перебуває у збудженому стані.

На місце події прибуває екіпаж правоохоронців.

Завдання учасників

Студенти повинні:

1. оцінити обстановку;
2. визначити рівень потенційної небезпеки;
3. забезпечити безпеку громадян;
4. встановити контакт із підозрюваною особою;
5. висунути законні вимоги;
6. здійснити затримання правопорушника.

Ролі учасників

У межах сценарію можуть бути визначені такі ролі:

- працівники правоохоронних органів;
- правопорушник;
- очевидці події;
- особи, що перебувають у зоні потенційної небезпеки.

Навчальні акценти

Під час виконання цього сценарію основна увага приділяється:

- оцінюванню рівня загрози;
- правильному вибору тактичної дистанції;
- взаємодії між працівниками правоохоронних органів;
- правомірності застосування сили.

Можливі варіанти розвитку ситуації

Залежно від навчальної мети викладачі можуть змінювати розвиток подій.

Наприклад:

- правопорушник виконує вимоги правоохоронців;
- правопорушник намагається втекти;
- правопорушник чинить опір;
- правопорушник демонструє зброю.

Зміна сценарію дозволяє створювати різні навчальні ситуації та підвищувати складність завдань.

Сценарій 2 “Хибна загроза”

Фабула ситуації

До поліції надходить повідомлення про підозрілу особу, яка перебуває біля входу до торговельного центру та тримає в руках предмет, схожий на пістолет.

Очевидці повідомляють, що особа поводить себе нервово, часто оглядається навколо та тримає предмет у руках.

Після прибуття на місце події правоохоронці повинні оцінити ситуацію та визначити рівень реальної загрози.

Завдання учасників

Учасники сценарію повинні:

- оцінити поведінку підозрюваної особи;
- встановити контакт;
- перевірити предмет, який тримає особа;
- забезпечити безпеку громадян.

Особливість сценарію

Під час розвитку подій з'ясується, що предмет, який тримає особа, може бути:

- іграшковим пістолетом;
- мобільним телефоном;
- іншим предметом, який не становить загрози.

Навчальні акценти

Основна мета цього сценарію — формування у студентів здатності **уникати необґрунтованого застосування сили**.

Під час виконання завдань студенти повинні навчитися:

- правильно оцінювати рівень загрози;
- не приймати передчасних рішень;
- контролювати власні емоції.

Сценарій 3 “Активний нападник у громадському місці”

Фабула ситуації

До правоохоронних органів надходить повідомлення про те, що у громадському місці невідома особа погрожує громадянам предметом, схожим на вогнепальну зброю.

За попередньою інформацією:

- особа поводить себе агресивно; — висловлює погрози;
- поруч перебуває значна кількість людей.

На місце події прибуває група правоохоронців.

Завдання учасників

Студенти повинні:

- оцінити рівень загрози;
- організувати взаємодію між членами групи;
- забезпечити безпеку громадян;
- локалізувати загрозу;
- прийняти рішення щодо подальших дій.

Навчальні акценти

У межах цього сценарію особлива увага приділяється:

- швидкості прийняття рішень;
- координації дій у групі;
- мінімізації ризику для цивільних осіб.

Сценарій 4 “Втеча правопорушника”

Фабула ситуації

Після вчинення правопорушення підозрювана особа намагається залишити місце події.

Правоохоронці повинні організувати переслідування правопорушника та забезпечити його затримання.

Завдання учасників

Учасники повинні:

- визначити напрямок руху правопорушника;
- організувати переслідування;
- застосувати фізичні прийоми затримання;
- забезпечити безпеку оточуючих.

Навчальні акценти

У межах цього сценарію відпрацьовуються:

- фізична витривалість;
- тактичне переміщення;
- взаємодія між членами групи.

Сценарій 5 “Конфлікт у громадському місці”

Фабула ситуації

До поліції надходить повідомлення про конфлікт між кількома особами у громадському місці.

За словами очевидців, між учасниками конфлікту виникла словесна суперечка, яка може перерости у бійку.

Завдання учасників

Правоохоронці повинні:

- оцінити ситуацію;
- припинити конфлікт;
- забезпечити громадський порядок;
- у разі необхідності здійснити затримання правопорушників.

Навчальні акценти

Основна увага приділяється:

- комунікації з громадянами;
- деескалації конфлікту;
- правильному застосуванню фізичної сили.

8. МАТРИЦЯ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕННЯ ПРО ЗАСТОСУВАННЯ СИЛИ ТА ЗБРОЇ

Прийняття рішення щодо застосування фізичної сили, спеціальних засобів або вогнепальної зброї є одним із найбільш відповідальних елементів діяльності правоохоронців. Таке рішення повинно ґрунтуватися на вимогах законодавства, об'єктивній оцінці ситуації та принципах необхідності, пропорційності та мінімізації шкоди.

У реальних умовах службової діяльності правоохоронці часто змушені приймати рішення у ситуаціях, що характеризуються високим рівнем стресу, дефіцитом часу та обмеженою інформацією. У таких умовах важливе значення має наявність чітких алгоритмів професійного мислення, які допомагають швидко оцінювати обстановку та приймати обґрунтовані рішення.

З цією метою у процесі професійної підготовки доцільно використовувати **матрицю прийняття рішення**, яка дозволяє студентам систематизувати процес оцінювання ситуації та визначення правомірності застосування сили.

Матриця являє собою систему ключових запитань, відповіді на які дозволяють визначити доцільність застосування заходів примусу.

Матриця прийняття рішення

Ключове питання	Зміст оцінки
Чи існує реальна загроза життю або здоров'ю людей?	оцінка рівня небезпеки

Ключове питання	Зміст оцінки
Чи становить особа безпосередню небезпеку?	аналіз поведінки правопорушника
Чи можливо врегулювати ситуацію без застосування сили?	оцінка альтернативних дій
Чи існує ризик для третіх осіб?	забезпечення безпеки громадян
Чи є застосування сили пропорційним загрози?	відповідність обраних заходів рівню небезпеки
Чи відповідають дії вимогам законодавства?	правова оцінка рішення
Чи готовий я обґрунтувати свої дії після завершення події?	усвідомлення юридичної відповідальності

Використання такої матриці дозволяє студентам усвідомити, що рішення щодо застосування сили або зброї не може прийматися спонтанно або емоційно. Навпаки, воно повинно бути результатом комплексного аналізу ситуації та відповідати встановленим правовим стандартам.

Під час проведення бінарних практичних занять викладачі можуть використовувати матрицю як інструмент для аналізу змодельованих ситуацій. Після завершення виконання сценарію студенти повинні відповісти на наведені у матриці запитання та обґрунтувати свої дії.

Такий підхід сприяє формуванню у студентів навичок **правового мислення**, що є необхідною передумовою професійної діяльності правоохоронців.

9. АЛГОРИТМ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕННЯ ПРАВООХОРОНЦЕМ У ПОТЕНЦІЙНО НЕБЕЗПЕЧНІЙ СИТУАЦІЇ

Для ефективної діяльності правоохоронців важливе значення має наявність чіткої послідовності дій у ситуаціях підвищеного ризику. Така послідовність дозволяє уникнути хаотичних або необґрунтованих рішень та забезпечує дотримання вимог законодавства.

У межах бінарних практичних занять доцільно формувати у студентів наступний алгоритм професійних дій.

1. Виявлення потенційної загрози

Правоохоронець повинен своєчасно помітити ознаки небезпечної ситуації та оцінити її можливі наслідки.

2. Оцінювання обстановки

На цьому етапі аналізуються всі наявні обставини, зокрема поведінка підозрюваної особи, наявність сторонніх осіб та можливі ризики.

3. Визначення рівня небезпеки

Правоохоронець повинен визначити, чи становить ситуація реальну загрозу для життя або здоров'я людей.

4. Оцінювання можливих альтернатив

Перед застосуванням сили необхідно визначити, чи можна врегулювати ситуацію іншими способами.

5. Прийняття рішення щодо подальших дій

На цьому етапі визначається оптимальний алгоритм реагування.

6. Попередження правопорушника

У більшості випадків законодавство передбачає необхідність попередження про можливе застосування сили або зброї.

7. Застосування заходів примусу (за необхідності)

У разі наявності правових підстав правоохоронець може застосувати фізичну силу, спеціальні засоби або вогнепальну зброю.

8. Забезпечення безпеки громадян

Після нейтралізації загрози необхідно переконатися у відсутності небезпеки для оточуючих.

9. Фіксація події та повідомлення керівництва

Будь-які дії, пов'язані із застосуванням сили, повинні бути належним чином задокументовані.

Використання такого алгоритму у навчальному процесі сприяє формуванню у студентів системного підходу до прийняття професійних рішень.

10. ЧЕК-ЛИСТИ ПРОВЕДЕННЯ БІНАРНОГО ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ

Використання чек-листів під час організації бінарних практичних занять у формі поліцейського квесту сприяє підвищенню ефективності навчального процесу та дозволяє викладачам системно контролювати всі етапи проведення заняття.

З огляду на міждисциплінарний характер таких занять доцільно використовувати окремі чек-листи для викладачів, які представляють різні напрями професійної підготовки.

Чек-лист викладача дисциплін правового спрямування

Перед початком заняття

- ✓ визначено тему та навчальну мету заняття
- ✓ узгоджено сценарій поліцейського квесту з іншими викладачами
- ✓ підготовлено правовий аналіз змодельованої ситуації
- ✓ визначено ключові правові питання для обговорення
- ✓ підготовлено перелік нормативно-правових актів, які регулюють відповідні дії правоохоронців

Під час проведення заняття

- ✓ пояснено студентам правовий контекст змодельованої ситуації
- ✓ звернуто увагу на правові підстави можливих дій правоохоронців
- ✓ здійснюється спостереження за правомірністю дій студентів
- ✓ фіксуються типові помилки під час прийняття рішень

Після завершення сценарію

- ✓ проведено правовий аналіз дій студентів
- ✓ пояснено можливі юридичні наслідки прийнятих рішень
- ✓ надано рекомендації щодо правильного алгоритму дій
- ✓ сформовано висновки щодо правомірності застосування сили

Чек-лист викладача вогневої підготовки

Перед початком заняття

- ✓ перевірено технічний стан навчальної або макетної зброї
- ✓ підготовлено навчальні мішені та інше обладнання
- ✓ перевірено наявність засобів індивідуального захисту
- ✓ визначено безпечні зони для виконання вправ

Під час проведення заняття

- ✓ проведено інструктаж щодо правил безпечного поводження зі зброєю
- ✓ здійснюється контроль за дотриманням правил безпеки
- ✓ контролюється правильність використання зброї
- ✓ оцінюється тактична доцільність дій студентів

Після завершення сценарію

- ✓ проведено аналіз тактичних дій студентів

- ✓ звернуто увагу на допущені помилки
- ✓ пояснено правильні алгоритми застосування зброї

Чек-лист викладача фізичної або спеціальної фізичної підготовки

Перед початком заняття

- ✓ перевірено стан навчального майданчика
- ✓ підготовлено необхідний інвентар
- ✓ визначено безпечні маршрути переміщення учасників

Під час проведення заняття

- ✓ контролюється правильність виконання фізичних дій
- ✓ оцінюється взаємодія між учасниками
- ✓ контролюється дотримання правил безпеки під час виконання фізичних вправ

Після завершення сценарію

- ✓ проведено аналіз фізичних дій студентів
- ✓ звернуто увагу на помилки під час переміщення та затримання
- ✓ надано рекомендації щодо вдосконалення фізичної підготовки

11. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ДІЙ СТУДЕНТІВ

Важливою складовою бінарних практичних занять у формі поліцейського квесту є оцінювання дій студентів. Оцінювання повинно враховувати не лише правильність виконання окремих вправ, але й здатність студентів діяти комплексно, поєднуючи правові знання, тактичні навички та фізичну підготовку.

Під час оцінювання доцільно враховувати такі критерії:

Критерій оцінювання	Максимальний бал
Оцінювання обстановки	10
Дотримання вимог законодавства	10
Тактична правильність дій	10
Командна взаємодія	10
Безпечне поводження зі зброєю	10
Обґрунтованість прийнятого рішення	10
Комунікація з учасниками події	10
Швидкість прийняття рішення	10
Дотримання правил безпеки	10
Аналіз власних дій	10

Максимальна оцінка становить **100 балів**.

Оцінювання здійснюється викладачами спільно, що дозволяє врахувати різні аспекти діяльності студентів.

Рекомендована шкала оцінювання може бути такою:

90–100 балів — відмінний рівень підготовки

75–89 балів — добрий рівень підготовки

60–74 бали — задовільний рівень підготовки

менше 60 балів — рівень підготовки потребує доопрацювання

12. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ВИКЛАДАЧАМ ЩОДО ПРОВЕДЕННЯ БІНАРНИХ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ У ФОРМІ ПОЛІЦЕЙСЬКОГО КВЕСТУ

Ефективність проведення бінарних практичних занять у формі поліцейського квесту значною мірою залежить від належної методичної підготовки викладачів, чіткого планування заняття та узгодженості їхніх дій. Оскільки такі заняття передбачають інтеграцію різних напрямів професійної підготовки правоохоронців, викладачі повинні не лише володіти відповідними фаховими знаннями, але й розуміти педагогічну логіку міждисциплінарного навчання.

Поліцейський квест як форма організації практичного заняття не є простою навчальною грою. Його головною метою є створення навчальної ситуації, максимально наближеної до реальних умов службової діяльності правоохоронців. Саме тому під час підготовки та проведення таких занять необхідно забезпечити баланс між навчальною умовністю та реалістичністю змодельованих подій.

Планування бінарного заняття

Підготовка бінарного заняття повинна розпочинатися з визначення його навчальної мети та конкретних освітніх результатів, яких планується досягти у процесі виконання сценарію поліцейського квесту.

На етапі планування викладачам доцільно визначити:

- тему заняття та його навчальну мету;
- компетентності, формування яких передбачається;
- сценарій змодельованої ситуації;
- ролі учасників навчального процесу;
- критерії оцінювання дій студентів.

Важливо, щоб сценарій заняття був логічно пов'язаний із темами навчальних дисциплін, що вивчаються студентами у межах освітньої програми.

Координація роботи викладачів

Особливістю бінарних занять є участь у навчальному процесі кількох викладачів, кожен із яких представляє певний напрям професійної підготовки.

Для забезпечення ефективності заняття викладачі повинні заздалегідь узгодити між собою:

- структуру заняття;
- порядок виконання навчальних завдань;
- ролі кожного викладача;
- способи аналізу результатів виконання сценарію.

Під час проведення заняття викладачі повинні діяти як єдина команда, взаємодоповнюючи один одного та формуючи у студентів цілісне уявлення про алгоритм дій правоохоронця у конкретній ситуації.

Забезпечення реалістичності навчальних ситуацій

Однією з ключових умов ефективності поліцейського квесту є реалістичність змодельованих ситуацій.

Для цього доцільно використовувати:

- елементи умовного середовища (перешкоди, укриття, позначення зон);
- рольових учасників;
- додаткові інформаційні повідомлення;
- неочікувані зміни у розвитку сценарію.

Такі елементи дозволяють створити ситуацію невизначеності, яка характерна для реальної діяльності правоохоронців.

Водночас викладачі повинні контролювати рівень складності сценарію, щоб він відповідав рівню підготовки студентів.

Активізація навчальної діяльності студентів

Під час проведення поліцейського квесту важливо забезпечити активну участь усіх студентів у навчальному процесі.

Для цього доцільно:

- розподіляти ролі між усіма учасниками;
- змінювати ролі студентів під час різних сценаріїв;
- залучати студентів до аналізу ситуацій.

Активна участь у навчальному процесі сприяє формуванню у студентів навичок самостійного прийняття рішень та підвищує ефективність засвоєння навчального матеріалу.

Аналіз результатів виконання сценарію

Завершальним етапом бінарного заняття є аналіз дій студентів.

Під час такого аналізу викладачі повинні звернути увагу на:

- правильність оцінювання обстановки;
- правомірність прийнятих рішень;
- тактичну доцільність дій;
- рівень взаємодії між учасниками.

Важливо не лише вказати на допущені помилки, але й пояснити студентам причини їх виникнення та запропонувати альтернативні варіанти дій.

Формування професійного мислення

Однією з головних цілей проведення бінарних занять є формування у студентів професійного мислення правоохоронця.

Це передбачає здатність:

- оцінювати обстановку;
- аналізувати правові підстави своїх дій;
- приймати рішення у складних ситуаціях;
- нести відповідальність за свої рішення.

Формування таких якостей є важливою складовою професійної підготовки майбутніх правоохоронців.

ВИСНОВКИ

Використання бінарних практичних занять у формі поліцейського квесту є ефективним інструментом підготовки майбутніх правоохоронців, оскільки дозволяє інтегрувати різні напрями професійної підготовки у межах єдиного навчального процесу.

Такий формат навчання створює умови для моделювання реальних службових ситуацій та формування у студентів практичних навичок прийняття рішень у складних умовах.

Поєднання правової підготовки, вогневої підготовки та фізичної підготовки у межах одного заняття дозволяє сформувати у здобувачів освіти комплексне професійне мислення, що є необхідною передумовою ефективної діяльності правоохоронців.

Застосування методу поліцейського квесту сприяє активному залученню студентів до навчального процесу, підвищує їхню мотивацію до навчання та дозволяє відпрацьовувати алгоритми службових дій у безпечному навчальному середовищі.

Методичні рекомендації, викладені у даному виданні, можуть бути використані викладачами закладів вищої освіти під час організації практичної підготовки здобувачів освіти за спеціальністю **262 (К9) “Правоохоронна діяльність”**, а також у процесі службової підготовки працівників правоохоронних органів.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

Основна:

1. Бараннік Р. В. Судові та правоохоронні органи України : підручник. Київ : Юрінком Інтер, 2025. 620 с.
2. Кримінальний кодекс України. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 25–26. Ст. 131.
3. Про Національну поліцію : Закон України від 2 липня 2015 р. *Відомості Верховної Ради (ВВР)*, 2015, № 40-41, ст.379.
4. Про затвердження Курсу стрільб для поліцейських : Наказ МВС України від 26.04.2019 р. № 334. URL: <https://npu.gov.ua/acts/pro-zatverdzhennya-kursu-strilb-dlya-policejskih-ta-norm-vitrat-boyepripasiv-patroniv-vibuhovih-paketiv-i-granat-policejskimi-pid-chas-provedennya-praktichnih-strilb>
5. Про забезпечення контролю за обліком, збереженням, видачею й прийманням зброї, боєприпасів і спеціальних засобів у чергових частинах ОВС України : Наказ МВС України від 27.03.2008 р. № 141.
6. Про затвердження Інструкції з організації забезпечення, зберігання та експлуатації озброєння в Національній поліції України : Наказ МВС України від 11.10.2018. № 828. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1249-18#Text>
7. Про затвердження Інструкції із заходів безпеки при поводженні зі зброєю: Наказ МВС України від 01.02.2016 р. № 70. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0250-16#Text>
8. Про затвердження Положення про організацію службової підготовки працівників Національної поліції України: Наказ МВС України 26.01.2016 р. № 50. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0260-16#Text>
9. 9-мм пістолет “Форт-12”: Паспорт / Вінниця: НВО “Форт” МВС України.
10. Вогнева підготовка: навчально-методичний посібник / Жбанчик А. В., Комісаров О. Г., Тимофєєв В. П., Сірточенков Д. Ю., Кузнецов О. І. Дніпро : ДДУВС. 2017. 149 с.
11. Вогнева підготовка: навч. посіб. / авт.-уклад.: В. В. Федоров, П. В. Пістряк, А. Ф. Бальва, І. С. Луценко, В. В. Чумак; нац. ун-т внутр. справ, каф. вогн. підготовки ф-ту № 3. Харків : ХНУВС, 2019. 256 с.
12. Вогнева підготовка: Навчальний посібник / Авторський колектив: В. А. Дідковський, Д. В. Лук’янов, І. М. Мазур, Є. В. Полікарпов, В. В. Свінцицький. К.: НАВС, 2015. 320 с.

Додаткова:

1. Basysta, I., Balynska, O., Barannik, R., Kuchynska, O., & Shchur, B. (2025). Legal and socio-psychological means to address child delinquency and ensure their rights in criminal proceedings. *Social and Legal Studios*, 8(3), 8–22.
2. Бараннік Р. В. Оціночні поняття в кримінальному процесі та їх вплив на правомірність застосування поліцейським вогнепальної зброї. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2025. № 10. С. 325–327. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2025-10/72>.
3. Бараннік Р. В. Фактор часу і стресу у формуванні обґрунтованої підозри: вогнева підготовка як елемент кримінально-процесуальної безпеки. *Держава та регіони. Серія Право*. 2025. № 3 (88). С. 212–217. DOI: <https://doi.org/10.32782/1813-338X-2025.3.28>.
4. Бараннік Р. В. Пропорційність і необхідність як юридичні межі стрільби: порівняльний аналіз вогневої підготовки і кримінального процесу. *Право і суспільство*. 2025. № 3. Том 2. С. 629–634. DOI: <https://doi.org/10.32842/2078-3736/2025.3.2.85>.
5. Бараннік Р. В. Стандарти доказування та прийняття рішень у ситуаціях застосування зброї: кримінально-процесуальний аналіз дій поліцейського. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2025. № 11. С. 185–187. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2025-11/38>.
6. Тактико-спеціальна підготовка для суб'єктів забезпечення державної безпеки України : навчальний посібник / Романов І. В. та ін. Київ : Алерта, 2023. 272 с.
7. Коломієць Ю. М., Мукоїда Р. В., Жуковський С. В. Тактична підготовка праївників поліції в умовах воєнного стану : навчальний посібник. Одеса : ОДУВС, 2023. 116 с.
8. Веселов М. Ю., Пилипів Р. М., Єднак Д. Д. Навчання поліцейських діям у надзвичайних ситуаціях в умовах війни. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія Право*. 2024. Вип. 83. Ч. 2. С. 164-169. DOI: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2024.83.2.23>.
9. Карпенко О. М., Корольов А. В., Чернолуцький Д. В. Тактико-спеціальна підготовка поліцейських до використання підручних засобів. *Українська поліцейстика : теорія, законодавство, практика*. 2025. № 2. С. 84–89. DOI: <https://doi.org/10.32782/2709-9261-2025-2-14-15>.
10. Курляк М. Д. Особливості тактики дій працівників Національної поліції України при затриманні особи, яку застали під час учинення тяжкого або особливо тяжкого злочину і яка намагалася втекти. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ*. 2023. № 2. С. 72-78. DOI: <https://doi.org/10.32782/2311-8040/2023-2-10>.

11. Бондаренко В.В., Пронтенко К.В., Пронтенко В.В. Методика підготовки майбутніх правоохоронців до протиборства із супротивником, озброєним ножем. *Юридична психологія та педагогіка*. 2013. № 1 (13). С.81–91.
12. Серебряк В.В., Попов С.В., Колосов З.В. Застосування заходів фізичного впливу: техніка, тактика, методика навчання : навч.-метод. посіб. Луганськ : РВВ ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка, 2011. 160 с.
13. Спеціальна фізична підготовка як складова частина службово-прикладної і професійної підготовки співробітників органів внутрішніх справ. Гігієна і контроль на заняттях спеціальною фізичною підготовкою і спортом : фонд.лекція / [І.П.Закорко, О.В.Журавель, Ю.В.Логвіненко та ін.]. Київ: Знання України, 2010. 27 с.
14. Карпенко О. М., Корольов А. В., Чернолуцький Д. В. Тактико-спеціальна підготовка поліцейських до використання підручних засобів. *Українська поліцейстика : теорія, законодавство, практика*. 2025. № 2. С. 84–89. DOI: <https://doi.org/10.32782/27099261-2025-2-14-15>.
15. Захист поліцейського від нападу озброєного правопорушника: методичні рекомендації / О. А. Чичкан, І. Я. Гнип, Б. Ю. Музика, М. О. Червоношапка. Львів: ЛьвДУВС, 2018. 40 с.
16. Гіденко Є. С. Загальна характеристика та рівні тактичної грамотності особового складу підрозділів Національної поліції України, що долучається до виконання службових завдань. *Юридичний науковий електронний журнал : електронне наукове фахове видання*. 2023. № 7. С. 414-416.

Навчально-методичне видання
(українською мовою)

Бараннік Роман В'ячеславович

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

до проведення бінарних практичних занять
у формі поліцейського квесту
для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра
спеціальності “Правоохоронна діяльність”
освітньо-професійної програми “Правоохоронна діяльність”

Рецензенти: *О.А. Солдатенко, Ю.В. Філей*
Відповідальний за випуск *Р. В. Бараннік*
Коректор *Р. В. Бараннік*